

1/2013

STEHELČEVSKÝ ZPRAVODAJ

**Všechno nejlepší, hlavně hodně štěstí
a zdraví v roce 2013 všem občanům
obce Stehelčeves**

přejí členové zastupitelstva obce

Zprávy z obecního úřadu:

- V lednu bude MUDr. Jeřábek ordinovat v pondělí 14. a 28. 1. 2013, vždy od 8.00 hodin.
- Zasedání zastupitelstva obce se koná ve středu 16. 1. 2013 od 18.00 hodin v zasedací místnosti OÚ.
- Žádáme všechny občany, aby hlavně v těchto zimních měsících parkovali tak, aby nebránili průjezdu popelářského vozu a zimní údržbě. Pokud stojí auta po obou stranách ulice, je značně zúžen průjezd a popelářské auto v některých ulicích vůbec neprojede. Někde je průjezd na tolik zúžený, že hrozí poškození vašeho vozidla. V takovém případě nebudou popelnice vyvezeny, a pokud bude třeba odklízet sníh, nebudou ani protaženy.
- Poplatky za odpady a za psy se budou vybírat od pondělí 7. 1. 2013. Poplatek za odpady činí 800,- Kč za osobu a rok, děti do 15 let a důchodci nad 75 let věku mají snížený poplatek na 400,-Kč a roční poplatek ze psa je 150,-Kč.
- V měsíci prosinci odevzdaly Tetra pack obaly tyto děti:

Dragoun Vojtěch	926	obalů
Karbus Adam	643	obalů
Hrach Miroslav	479	obalů
Debroise Martin	397	obalů

Všem dětem děkujeme, posíláme zasloužené odměny a přejeme hodně úspěchů i v dalším roce. V příštím čísle našeho zpravodaje zveřejníme, jak si vedly děti v průběhu celého roku 2012 a kolik obalů nasbíraly.

- **Knihovna Stehelčeves** – od 1. ledna 2013 je knihovnicí v obecní knihovně paní Gisela Mrňová. Provoz obecní knihovny tedy nebude přerušeno.

- Na žádost některých spoluobčanů připomínáme některá důležitá spojení:

Starostka obce	602312934
Místostarosta	724181263
Obecní policie	725811968
Policie Švermov	312273356
OÚ	311320550-2
Poruchy veř. osvětlení	605385645
MUDr. Skála	312250829
MUDr. Jeřábek	312250677
Pošta Stehelčeves	312283148

- **Oznámení o době a místě konání volby prezidenta České republiky:**

Volba prezidenta ČR se koná v pátek 11. ledna 2013 od 14.00 do 22.00 hodin a v sobotu 12. ledna 2013 od 8.00 do 14.00 hodin. Volební místnost je v sále KD, Hlavní 45, 27342 Stehelčeves. Druhé kolo pak ve dnech 24.-25. ledna 2013.

- **Tříkrálová sbírka** – Jak se již stává v naší obci tradicí, proběhne 5. ledna 2013 v dopoledních hodinách **Tříkrálová sbírka**. Prosíme všechny občany, aby s laskavostí přijali koledníky, kteří svou nezištnou prací pomáhají potřebným lidem. Koledníci jsou rozděleni do skupin. Každá skupina má dospělého průvodce, který se může prokázat kartičkou. Všechny pokladničky jsou zapečetěné a nemůže tedy dojít ke krádeži peněz. Výtěžek sbírky slouží pro práci České katolické charity. O jejím výsledku v naší obci vás budeme informovat v příštím zpravodaji. Těšíme se, že do vašich domovů přineseme ještě kousek vánoční radosti navíc.

Za koledníky Markéta Debroise

- Zaměstnanci OÚ Stehelčeves i členové ZO děkují všem občanům, kteří nám poslali vánoční přání. Všechna vaše přání byla velmi milá a velmi nás potěšila vaše milá slova uznání.

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

Prosinec je poslední měsíc v roce, ale také měsíc, kdy k nám chodí Mikuláš. Letos k nám přišel o trochu dříve, již 1. prosince, ale to vůbec nevadilo. Čekali jsme na něho v sále našeho kulturního domu. Aby dětem čekání rychleji uteklo, pozvali jsme kouzelníka. Kouzla s provazem, kartami, nebo s šátkem, se dětem velice líbila. S některými triky potřeboval kouzelník pomoci, a tak si z publika vybíral dobrovolníky. To bylo radosti, když za pomoc dostaly zvířátko nebo kytku z balónků.

Ale každá legrace jednou končí, a najednou se mezi dveřmi objevil čert. Byl opravdu pekelný a tak není divu, že na některých tvářičkách ukápla i slzička. Na štěstí mu byli v patách Mikuláš s andělem a čerta usměrnili. Za básničku nebo písničku dostaly děti balíček. Po nadílce jsme se šli všichni podívat na slavnostní rozsvícení vánočního stroměčku, kde jsme si poslechli vánoční básničky a koledy. Tyto chvíle jsme si zpřijemnila popovídáním s přáteli a popíjením horkého punče.

Komise pro děti a mládež při OÚ Stehelčevy

zve všechny děti a jejich rodiče na další akci, která se bude konat v lednu.

Akci přizpůsobíme počasí. Buďto budeme bruslit, nebo sáňkovat. V každém případě budeme venku.

Akce se bude konat 19. ledna 2013

Bližší informace budou na vyvěšených plakátcích.

Teplé oblečení a dobrou náladu sebou!

Advent na vsi

V sobotu 8. prosince proběhla v budově OÚ výstava s názvem Advent na vsi, kde jsme se vám pokusili přiblížit tento čas tak, jak probíhal před 100 lety. Návštěvníci mohli vidět ozdobené stromečky, pečivo, vánoční ozdoby, ale mohli se seznámit i s průběhem adventu a zvyky našich předků od prvního dne adventu až po Tři krále. Současně si mohli koupit vánoční ozdoby, pečivo, perníčky, květiny, svíčky a košíky i zelí. Celá akce byla spojena i s prohlídkou nových prostor v budově OÚ. Návštěvníků přišlo hodně, prohlédli si celou budovu, ochutnali vánoční punč i klobásy a další občerstvení a my všichni jsme si užili krásný předvánoční den, plný pohody.

Šikovné ruce našich žen

Již od listopadu se scházejí naše ženy vždy ve čtvrtek v místnosti kroniky a vytvářejí pro radost svou i svého okolí dekorační předměty, které ozdobí jejich domov. Za ten krátký čas se naučily základy drátkování, vytvořily ozdoby z korálků i patchworku, ušily mikulášskou punčochu pro své děti a vytvořily si krásné vánoční věnce. Na tyto schůzky se všechny moc těší předem, protože se něco nového naučí a ještě si užijí spoustu legrace. Pokud byste měli zájem o tuto práci i vy, těšíme se na shledanou už ve čtvrtek 3. ledna v 18.00 hodin.

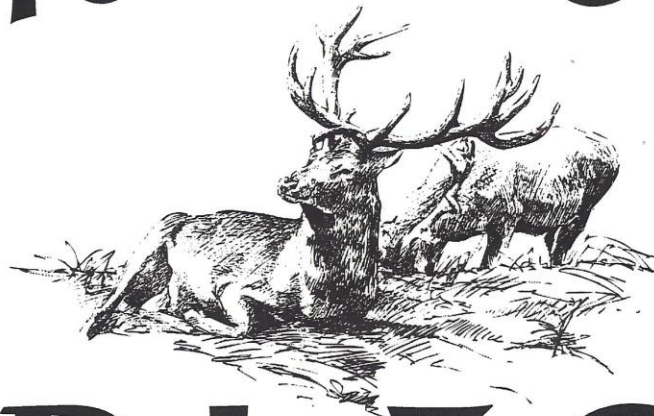

Poslední schůzka mladých hasičů před vánoci

V úterý 11. prosince se sešli všichni mladí hasiči na své letošní poslední schůzce. Užili si ji opravdu vánočně. Nejdříve si vyrobili ozdobičky a ozdobili si vánoční stromeček. Ochutnali čaj a vánoční cukroví, lili olovo, povídali si o vánocích a pak došlo i na nadílku. Pod stromečkem našel každý tričko se znakem SDH Stehelčevy a svůj kalendář na příští rok. Schůzka se moc povedla a všem se líbila.

MYSLIVECKÝ

PLES

12. ledna 2013

Restaurace u Tůmů
v obci Stehelčeves

HUDBA: TAURUS

p. JAROMÍR LAXA

ZAHÁJENÍ VE 20 HODIN

BOHATÁ MYSLIVECKÁ TOMBOLA

Pořadatel: MS VYSOKÝ ŠVERMOV

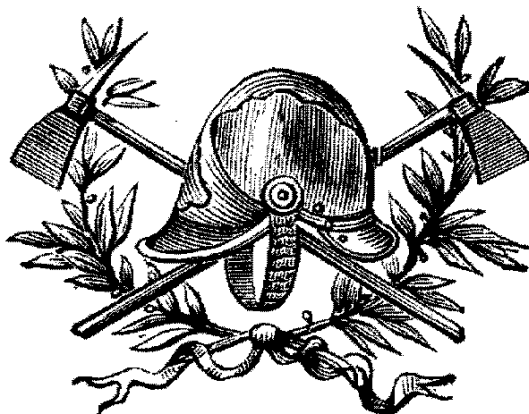
ODVOZ AUTOBUSEM ZDARMA

Trasa:

Švermov Korea 18:55, nám. Švermov 19:00,

Vinařice 19:15, Pchery 19:20, Brandýsek 19:30

HASIČSKÝ

PLEŠ

26. ledna 2013

Pořadatel:

Sbor dobrovolných hasičů ve Stehelčevsi

Pořádá:

V sále kulturního domu ve Stehelčevsi

Hraje:

Hudba Jaromíra HORY

Zahájení ve 20.00 hodin

Vstupné: 70,-Kč

Bohatá tombola

Z obecní kroniky

Pokračování:

4. Výčep našeho panského vína všemožným způsobem má podporovati, nač ustanovený úřad hospodářský co nejstřížeji má dohlížeti, aby užitek neupadal. Kdyby byl šenkýř postižen bez piva, neb s cizími nápoji, ať vínem, kořalkou či pivem, zaplatí pokutu 4 zlaté.

5. Kdyby se opovážil nespravedlivou míru, neb váhu užívati, bude trestán stejnou pokutou.

6. Nesmí narážeti sud, není-li jiný v zásobě.

7. Má dbáti čistoty při obsluze hostů, míti v zásobě krmivo a jídlo a nepřeceňovati je.

8. Nepřechovávati podezřelé lidi, neb míti s nimi spolky neb něco podezřelého kupovati neb zastíráti.

9. Platíti hudebné, masný krejcar a podobné držby bez upomínání a ježto pole při hospodě jsou zdanitelná, zaplatí se přírážka kontribuce z důchodu.

10. Protože prodej (hospody) jest dědičný, přecházejí veškeré opravy z důchodu a kupec musí dále hospodu udržovati v dobrém stavu a kdyby vyhořela (čehož nejvýš milostivý uchrániti rač) znovu ji vlastním nákladem postaviti a k zabránění nebezpečí (ohně) dáti komíny řádně vymetati.

11. Kupec a jeho potomci smějí prodati jen domácím poddaným a nesmějí odprodati pozemky neb směňovati, (vyměňovati).

12. Pokud týž (kupec) a jeho budoucí předepsané podmínky by nedodržovali a v placení piva neb úroků byli liknaví, vyhrazujeme si tuto hospodu, po odhadu, převzítí, neb jinému přenechati.

13. Kupec této hospody nemá toho času odváděti žádné platy a dávky než vpředu uvedené, kromě nově všeobecně pro zemi mimořádně předepsaných dávek a daní.

Potvrzujeme tuto kupní smlouvu knížecí administrativní pečeti a poroučíme, aby tento grunt knihovně byl vtělen, originál však jemu, kupci, vydán.

Stalo se v Zákupech dne 17. října 1749.

Za administraci

Christian Jakob Fröhlich

L.S.

tajný kancelista

Opis této smlouvy je doslovný se zápisem v Stelčovské gruntovní knize z roku 1707 folio 374, bez kolku vtěleného originálního kupního kontraktu.

V Unhošti 16. září 1852

Václav Redler – listovní

Ve smlouvě, již zde, v stručném překladu pana Josefa Švejdy, ředitele školy v. v. z Kladna, do jazyka českého, uvádím, jest jistě ukázka, jak se tehdy měřila pole a v knihách zanášela.

U polí je udáván obvod pole v loktech (loket = 0,593 m), podle světových stran a popis, kde se pole nachází. Tak např. Jeden kus pole k Cvrčovicům ležící, je k východu mezi polem šenkýře Böhma z čp. 8; na západ Frant. Vilde z čp. 3 a jde k jihu a severu podle cvrčovské cesty. Na východní straně je délka pole 619 loktů, na západní straně je délka pole 620 loktů, na jižní straně je šířka pole 37 loktů, na severní straně je šířka pole 29 loktů. Celý obvod pole měří 1305 loktů, plocha, či výměra pole 7 strychů.

Doufám, že čtenáři této kroniky pomůže tento opis smlouvy k lepšímu pochopení tehdejších poměrů. Na vesnicích, respektive na usedlostech, byli poddaní t. z. „zakoupení“ a „nezakoupení“. Rozdíl mezi nimi byl značný. Zakoupený, (zde např. uvedený V. Matulka) sedlák měl usedlost zapsanou v knihách, dědili ji po něm jeho pozůstalí, sám si musil stavení opravovat či nové postavit. Robotou však byl povinován stejně, pak nesměl od statku odprodávati ani vyměňovati. Zadlužiti statek rovněž nesměl. Hospodařil-li špatně, mohla jej vrchnost donutit k prodeji usedlosti.

„Nezakoupení“ vznikali nejspíše po válce třicetileté, na opuštěných „pustých“ statcích. Nezakoupenému byla vrchnost povinována opravovati statek na svůj náklad, mohla však jej kdykoli z usedlosti vyhoditi, což u zakoupeného tak lehkou nešlo. Nezakoupený byl prostě nájemce.

Seděl-li kdo na půdě, jež byla panskou čili vrchnostenskou, též „dominikální“, slul dominikalistou. Kdo hospodařil na půdě poddanské = „rustikální“, slul rustikalistou. Právní poměr k vrchnosti byl u obou stejný. Rozdíl mezi nimi byl důležitý z jiné příčiny.

Pokud půda panská, dominikální, byla prosta veřejných břemen, jmenovitě daní, nebyli jim podrobeni ani dominikalisté, kdežto rustikalistům bylo nésti všechnu tíži veřejných břemen uvalovaných na půdu poddanskou.

Půdu poddanskou, kterou si vrchnosti přisvojily po třicetileté válce a v ní, musely za Marie Terezie vrátit poddaným, tj. sedlákům.

Na půdě dominikální měla vrchnost větší možnost šikanovat nájemce než na půdě rustikální.

Urbář poplatků z roku 18754

Ves Stelczowes leží na dolíku pod Buckovým na lipské zemské silnici. Milostivá vrchnost vlastní zrušený rybník (*který?*), krásnou užitkovou zahradu vysazenou a též dva prodané mlýny a oprávněnou hospodu. Poddaní užívají polí v zahradách a platí dobře. K panství Tachlovickému patří tu dva sedláci a hospoda, k panství Buštěhrad patří 8 sedláků a 4 chalupy, 9 domků dělníků a řemeslníků a 1 dům pastýřův, čili sluhův.

Panské dědičné mlýny a hospody prodané poddaným.

Hořejší mlýn (Dnes Žákův mlýn čp. 22), s jediným složením, s nestálou vodou z přítoků pramenných, které v suchých létech vysychají. Platí: 2 gr. A 1 denár, a za panské pole pak ročně: 10 kop na Jana a 10 kop v prosinci. Dále psí obilí do důchodu: žita 1 strych a 2 čtvrtky, ovsa též. „Psí obilí“ vysvětluje Jedlička takto: V Buštěhradě byl velký chov psů loveckých a pro ně prý se v hořejším mlýně semílalo – šrotovalo obilí. V povinnostech robot u sedláků není nic takového.

Střední mlýn (Dnes Hlavsův mlýn čp. 32), též s jedním složením a nestálou vodou z prostředního rybníka, mele různé mouky jako mlýn hořejší. Zde není jasno, zda se „prostřední rybník“ rozumí velký rybník, který býval mezi vrchem Homolka a obcí, nebo rybník malý, který byl zrušen při regulaci potoka v roce 1939. Střední mlýn užívá: 1 strych a 2 čtvrtky panského pole a 2 míry p.....hrady (panské vinohrady?) Poplatek 15 kop, ve snopech psí obilí do žitné písařny, žito a oves po jednom strychu a dvou čtvrtkách.

Hospoda ve Stelčovsi (nyní ještě stále hostinec čp. 8 která je v majetku rolníka Beneše Boh. Z čp. 20). U hospody té jsou 4 strychy polí panských, 60 strychů a 1 míra polí rurálních, tj. vesnických, snad půda poddanská, 8 ¼ strych jiných, z kterých platí hostinský...Platy schází, poškozeno v poznámkách J. Jedličky, uvidíme však tyto platy v roce 1770.

Desátky farářů do Lidic: V tomto roce zaznamenány jsou též „desátky“ do Lidic farářů odváděné. Jsou tu jména sedláků a jejich

povinnosti, některá jména jsou neúplná: Pech Jos., Bohm Jakub, Chvoj, Fingrhut, Knor, Vilde, Vlasák, Pech, Böhm, Schoffl. Jmenovaní dávali 9 strychů a 2 čtvrtky pšenice, 2 míry a 1 strych žita.

Kantorovi: Kantorovi do Lidic dávali pouze 1 strych a 1 čtvrtku žita

Drobnosti z Dřetovic – věž kostelní: Jedlička zmiňuje se též o Dřetovicích, že tam byla v roce 1749 přistavěna věž u tamního kostela. Louka mezi Dřetovicemi a Stehelčevsi byla zvaná „Královský“ nebo též „Královický rybník“ s panskou pilou, kde je dnes ještě mlýn zvaný „Pilský mlýn“ nebo „Na pile“. Kovářův domek čp. 10, že stojí na obecním pozemku, je postaven na vlastní útraty a platí se z něho 2 zl 60 kr roční činže. Po zrušení roboty v roce 1848 zbyly ve Dřetovicích pouze dvě panské zahrady a povinnost čištění rybníka „Na pile“, na účet panství buštěhradského.

Platy Pohla Františka krčmáře z čp. 8 v roce

1770

Kontribuce	16 zl 50 kr
Z chalupy	21 zl 49 kr
Z roboty	14 zl
Z řeznictví	12 zl 27 kr
Řeznický krejcar	2 zl 20 kr
Z porážek	2 zl 30 kr
Činže z polí	4 zl
Činže domovní	6 zl 42 kr

Dohromady 135 zl 33 kr 2 denáry
Polí měl Pohl u čp. 8 celkem 26 korců a u čp. 28 měl 33 korce. Jeho majetek odhadnut byl na 1526 Zl 34 kr a 4 denáry. Na dluhy dal jen 24 zl 31 kr 3 denáry. Ve výkazech veden byl jako stálý dlužník. Však to také bylo platů a daní až dost, poznamenává Jedlička v roce 1934

Morové rány: Kromě moru v roce 1680 zasáhl mor náš kraj i v roce 1713, 1715, 1771a 1772.

Všichni sedláci musí platit do Lidic farářů za sýr, z každé krávy 3 kr. Cena 1 slepice byla 7kr, kuře 4 kr a kopa vajec 15 krejcarů. U Fingrhuta z čp. 1 jest rozuměti v rubrice „Slepice“ takto: 8/56 = dá ročně 8 slepic nebo 56 krejcarů zaplatí. Tak je i u ostatních produktů. Tachlovičtí zde scházejí. Mlýn čp. 22 je též uveden bez robotních povinností, rovněž čp. 26 a čp. 29 platí k panství Buštěhrad 24 kr.